

Faktai apie narkotikus

Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte
Health Service Executive

**TAI TAVO GYVENIMAS
NESUNAİKINK JO**

www.drugs.ie

- *Ką žinote apie narkotikus?*
- *Ką darytumėte įtarę, kad jums artimas asmuo vartoja narkotikus?*
- *Ką darytumėte, jei kas nors pasiūlytų narkotikų?*
- *Kaip reaguotumėte sužinoję, kad jūsų draugas prekiauja narkotikais?*
- *Jei esate tėvai, kaip elgtumėtės radę savo vaiko kišenėje ar krepšyje narkotikus primenančių medžiagų?*

Tyrimai rodo, kad dažnai žmonėms trūksta informacijos arba jie turi klaidingą informaciją apie narkotikus.

Žinant faktus bus lengviau kalbėti apie narkotikus atvirai ir teisingai. Šiame lankstinuke rasite:

- *faktus apie kai kuriuos paplitusius mitus;*
- *nuorodas, kur galite rasti daugiau informacijos, paramą ir pagalbą;*
- *informaciją apie įvairias nelegalių narkotikų rūšis.*

Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte
Health Service Executive

**TAI TAVO GYVENIMAS
NESUNAIKINK JO**

www.drugs.ie

Apie narkotikus

Ką turime omenyje kalbėdami apie narkotikų vartojimą?

Žmonės vartoja skirtingų rūšių narkotikus. Narkotikai gali būti legalūs arba nelegalūs, naudingi arba žalingi. Visi narkotikai sukelia šalutinį poveikį ir pavojų, bet kai kurie iš jų yra pavojingesni, ypač nelegalūs narkotikai.

Narkotikų vartojimas gali tapti problema dėl keleto aplinkybių. Tokios aplinkybės yra:

Kokie narkotikai vartojami

Kas vartoja narkotikus
(jų nusiteikimai ir individualios savybės)

Kodėl jie vartoja narkotikus

Kur ir

Kaip jie vartoja narkotikus

Skirtingi narkotikai įvairiems žmonėms sukelia skirtingus rūpesčius. Juos galima išspręsti įvairiais būdais. Norėdami suvokti šią problemą jūs turite žinoti, kas vyksta narkotikus vartojančių žmonių gyvenime ir kokius narkotikus jie vartoja. Šiame lankstinuke mes apžvelgiame nelegalių narkotikų vartojimo klausimus. Dažniausiai vartojami nelegalūs narkotikai yra kanapės, ekstazis, heroinas ir kokainas.

Kodėl žmonės vartoja narkotikus?

Įvairūs žmonės skirtingus narkotikus vartoja dėl įvairių priežasčių.

Savaime suprantama, mes kasdien susiduriame su legaliomis narkotinėmis medžiagomis. Pavyzdžiui, sirgdami jūs vartojate vaistus, norėdami atsipalaiduoti – alkoholi, o aktyvumo paskatinimui geriate kavą.

Šiame lankstinuke mes aptariame nelegalius narkotikus. Jūs galite išbandyti nelegalių narkotikų dėl smalsumo, dėl to, kad juos vartoja jūsų draugai arba norėdami išsivaduoti iš monotoniškumo ar rūpesčių. Vartodami tam tikrus narkotikus galite jaustis kitaip. Jūs galite patikėti, kad narkotikų vartojimas yra smagus ir madingas dalykas.

Jūs galite nenutraukti narkotikų vartojimo dėl to, kad jie jums patinka arba dėl to, kad narkotikai tapo jūsų socialinio gyvenimo ar kultūros dalimi. Toks vartojimas dažnai vadinamas „pramoginiu“.

Kartais narkotikų vartojimas gali tapti svarbia jūsų gyvenimo dalimi. Tai gali įvykti dėl patiriamų emocinių, psichologinių ar socialinių rūpesčių. Nuo kai kurių narkotikų galite jausti priklausomybę, nebekontroliuoti jų vartojimo ir jaustis taip, lyg be narkotikų negalėtumėte gyventi.

Kai kurie žmonės vienu metu vartoja daugiau nei vienos rūšies narkotikus. Narkotikų sumaišymas gali būti pavojingas, nes kartu sumaišomi jų poveikiai ir šalutiniai poveikiai. Ši taisyklė galioja ir nelegalių narkotikų vartojimui kartu su legaliomis narkotinėmis medžiagomis, tokiomis kaip alkoholis ar vaistai. Pavyzdžiui, alkoholio vartojimas kartu su kokainu padidina širdies ritmo sutrikimų, širdies priepuolių ar netgi mirties riziką.

Faktai apie narkotikus

Į klausimus apie narkotikų vartojimą nėra lengvų atsakymų, bet, žinodami faktus, galėsite lengviau išspręsti išylančius rūpesčius.

Mitas „Priklausomybė jaučiama nuo visų narkotikų“

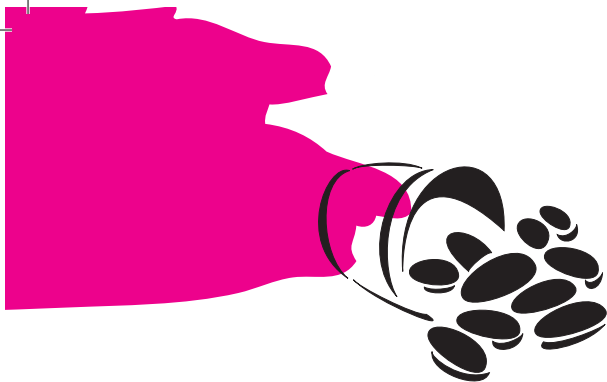
Faktas Kai kurie narkotikai gali sukelti priklausomybę daug greičiau nei kiti. Nėra įrodymų, kad žmonės „pakimba“ po vieno ar dviejų vartojimo bandymų arba kad visi išbandę narkotikų jaučia priklausomybę. Netgi pavartojus narkotikus tik vieną kartą gali iškilti rimtų rūpesčių. Potraukis į narkotikus priklauso nuo to, ką, kas, kodėl, kur ir kaip juos vartoja.

Mitas „Rūpesčiai kyla tik narkotikų priklausomybę turintiems asmenims“

Faktas Priklausomybė ar potraukis yra ne vienintelė narkotikų sukeliamą problema. Kai kuriems žmonėms jau po pirmo pavartojimo iškyla rūpesčių arba jie išsivysto vis dažniau vartojant narkotikus. Narkotikų vartojimas gali paveikti jūsų fizinę ir psichinę būklę, šeimos gyvenimą, santykius, darbą ar mokslus. Vartojant nelegalius narkotikus taip pat gali iškilti teisinių ar finansinių problemų.

Mitas „Visi nelegalūs narkotikai yra vienodai žalingi“

Faktas Įvairūs narkotikai gali pakenkti skirtingai. Manoma, kad kai kurie narkotikai, tokie kaip heroinas, yra pavojingesni dėl to, kad juos vartojant iškyla didesnė priklausomybės ir perdozavimo grėsmė arba dėl to, kad jie leidžiami į venas. Tiesa yra tai, kad visi narkotikai sukelia įvairius pavojus.

Narkotikai dažnai apibūdinami kaip „sunkūs“ ar „lengvi“. Iš tiesų tai nėra taip paprasta.

Mitas „Mano paauglio sūnaus (dukters) nuotaikos dažnai kinta ir jis (ji) vis mažiau domisi mokykla – turbūt vartoja narkotikus“

Faktas Tėvai dažnai domisi, kaip sužinoti, ar jų vaikas vartoja narkotikus. Tačiau derėtų prisiminti, kad įvairius ženklus ir požymius reikia vertinti atsargiai. Kai kurie galimi požymiai, tokie kaip nuotaikos kaita, susidomėjimo mėgstama veikla ar mokslais praradimas taip pat būdingi įprastai paauglių elgsenai. Prieš darant išvadas, geriausia būtų pasikalbėti su jais.

Jei sužinosite, kad jūsų vaikas vartoja narkotikus, nepamenuokite. Išsiaiškinkite, kokius narkotikus jis vartoja, kiek laiko ir kodėl. Pasikalbėję su specialistu galėsite lengviau nuspręsti, ką daryti toliau.

Jūs galite padėti savo vaikui išvystyti tinkamą požiūrį į narkotikus parodydami teisingą pavyzdį, kaip jūs vartojate legalias narkotines medžiagas, tokias kaip alkoholis ar vaistai.

Mitas „Narkotikų pardavėjai skatina jaunos asmenis pabandyti narkotikų“

Faktas Dauguma jaunų asmenų sužino apie narkotikus iš savo draugų ar pažįstamų. Dažnai narkotikai ne įbrukami, o jų prašoma. Žmonės patys paprašo narkotikų, dažnai iš smalsumo.

Gera kalbėti ...ir klausyti!

Kalbėti apie narkotikus ir jų vartojimą gali būti sunku. Jūs galite jaustis nejaukiai, jei nepakankamai apie juos žinosite. Prireikus pasikalbėti ir patarti kitam asmeniui, galite nepasitikėti savo jėgomis. Jūs neprivalote daryti tai vienas; galite gauti papildomos informacijos ir paramą.

Jei jūsų pažįstami asmenys vartoja narkotikus arba jūs įtariate, kad jie vartoja narkotikus:

- *išklauskite juos – labai svarbu suprasti ir gerbti jų jausmus;*
- *leiskite jiems suprasti, kad visada esate pasirengę pasikalbėti; ir*
- *prieš atlikdami bet kokius veiksmus, susiraskite daugiau informacijos.*

Kur galėčiau gauti informacijos ir pagalbos?

Jūsų vietovės sveikatos priežiūros institucijos turi darbuotojų, galinčių papasakoti apie narkotikus. Jos taip pat teikia konsultavimo ir gydymo paslaugas. Įvairios savanoriškos organizacijos taip pat teikia švietimo, konsultavimo ir gydymo paslaugas visoje šalyje.

Daugiau informacijos apie vietinę paramą rasite: Nemokama telefono linija:
Narkotikų pagalbos linija 1800 459 459
(pirmadieniais – penktadieniais,
9.00–17.00 val.)

Internete: **www.drugs.ie**

SMS: **Narkotikai į 51900**

Jei jūsų pažįstamam asmeniui reikia skubios pagalbos:

Jei aptiksite ką nors suglebusį ar be sąmonės:

- *išlikite ramus;*
- *paskambinkite avarinėms tarnyboms numeriu **999 ar 112**;*
- *patikrinkite, ar jų kvėpavimo takai laisvi;*
- *apverskite ant šono ir stenkitės nepalikti jų vienų. Versdami juos saugokitės adatų ar aštrių daiktų.*
- *visus rastus miltelius, tabletes ar kitus daiktus atiduokite greitosios pagalbos darbuotojui.*

Jei įtariate, kad kažkas vartojo narkotikus ir jam reikia pagalbos:

- *susisieki su vietiniu gydytoju – jo kontaktinius duomenis rasite telefonų knygos skyrelyje „gydytojas“ (GP);*
- *nueikite arba paskambinkite artimiausios ligoninės pirmosios pagalbos skyriui (A&E);*
- *paskambinkite avarinėms tarnyboms numeriu **999 ar 112**.*

Ką turite žinoti apie narkotikus

Jūsų nuotaiką ar elgseną gali pakeisti penkių pagrindinių rūšių narkotikai. Daugumai šių narkotikų taikomas kovos su narkotikais įstatymas. Jie vadinami „kontroliuojamais narkotikais“ ir yra skirstomi į skirtingas grupes.

Grupėse narkotikai skirstomi pagal naudingumą ir jų vartojimo kontrolei reikalingas priemonės. Pavyzdžiui, pirmajai grupei priskiriami medicinoje nenaudojami narkotikai, tokie kaip LSD ir sukurtos narkotinės medžiagos, tokios kaip ekstazis. Ši sistema skiriasi nuo Jungtinėje Karalystėje priimtų sistemos, kurioje narkotikai grupuojami į klases (A, B, C) pagal tai, kaip jie vertinami įstatymuose.

- **Depresantai**, tokie kaip alkoholis, gali būti naudojami nusiramimui ar nerimui sumažinti. Jie gali sukelti mieguistumą.
- **Raminamiesiems** ir trankviliantams priklauso benzodiazepino dariniai, tokie kaip „valiumas“. Jie dažnai skiriami kaip raminamieji ar migdomieji vaistai. Jų poveikis toks pats kaip depresantų, tačiau jie sukelia kitokio pobūdžio priklausomybę.
- **Opiatai** taip pat žinomi kaip stiprūs skausmą malšinantys analgetikai, sukeliantys euforiją (džiaugsmą) ir mieguistumą. Opiatams priklauso morfijus, heroinas ir metadonas.
- **Stimuliantai** yra žvalumą, budrumą, energiją ir pasitikėjimą sukeliantys narkotikai. Stimuliantams priklauso kokainas ir amfetaminai.
- **Haliucinogenai** yra stiprios ir intensyvios haliucinacijas sukeliantys narkotikai. Šiems narkotikams priklauso LSD (rūgštis) ir „stebuklingi“ grybai.

Depresantai ir raminamieji kartais vadinami slopinamaisiais, o stimuliantai – stimuliuojančiais. Dauguma narkotikų nepriklauso tik vienai kategorijai. Pavyzdžiui, kanapės gali turėti depresantų poveikį ir sukelti euforiją; ekstazis turi dvigubą poveikį: stimuliuojantį ir sukeliantį haliucinacijas.

Kanapės

Kiti paplitę pavadinimai – hašas, žolė, kifas

Kanapės yra natūralus augalas. Vartojamos trys pagrindinės formos. Labiausiai paplitusi dervos masė, dar vadinama „plastilinu“, kuris yra kietas tamsios spalvos gabalas. Rečiau paplitę yra lapai ir augalo stiebai, vadinami „žolė“. Trečioji forma – kanapių aliejus – Airijoje vartojamas mažai.

Kanapės dažnai vyniojamos į cigaretę su tabaku ir surūkamos, tačiau jas galima virti ir valgyti.

Poveikis – apsvaigimas nuo kanapių atpalaiduoja, tampa kalbiu ir laimingu. Kai kuriems žmonėms atrodo, kad laikas sulėtėja, paaštrėja spalvos, garsai ir skoniai. Gali atsirasti stiprus noras valgyti.

Šalutinis poveikis – kanapės gali paveikti jūsų atmintį ir susikaupimą, išvarginti ir susilpninti motyvaciją. Jei jūs nesate pripratęs prie kanapių arba naudojate stipresniu poveikiu pasižymintį rūšį, galite jausti nerimą, paniką ar jaustis sutrikęs. Galite patirti iliuzijas ir haliucinacijas.

Pavojus – daug žmonių mano, kad kanapės yra nepavojingas narkotikas. Tačiau tyrimai rodo, kad ilgalaikiams vartotojams gali būti sunku kontroliuoti kanapių vartojimą ir jie gali tapti priklausomais. Kanapių rūkymas padidina širdies ir vėžio (pvz., plaučių vėžio) susirgimų pavojų ir gali paveikti jūsų vaisingumą. Nežymių psichinės sveikatos sutrikimų turintiems žmonėms kanapių vartojimas gali sukelti šizofreniją. Airijoje kanapės yra antras labiausiai paplitęs svaigalas po alkoholio, aptinkamas išgėrusių vairuotojų organizmuose.

Ekstazis

Kiti paplitę pavadinimai – ratai, balti balandžiai, meilės balandžiai, meilės širdys, fazė 4, disko burgeriai.

Ekstazis paprastai gaminamas nelegaliose laboratorijose kai kuriose Europos šalyse. Dažniausiai parduodamas tablečių su įvairiais simboliais pavidalu. Kartais ekstazio tabletėse gali būti kitų narkotinių medžiagų.

Poveikis – ekstazis sukelia žvalumo ir teigiamo požiūrio į aplinką poveikį. Jūs jausitės laimingas, ramus ir meilus kitiems žmonėms. Garsai, spalvos ir jausmai tampa intensyvesni. Jūs būsite energingesnis ir galėsite šokti ilgą laiką.

Šalutinis poveikis – gali pakilti jūsų kūno temperatūra, kraujo spaudimas ir pagreitinėti širdies plakimas. Taip pat gali atsirasti raumenų skausmas, pykinimas, žandikaulių traukuliai ir griežimas dantimis. Galite prakaituoti, drebtėti ir patirti padidėjusį širdies plakimą. Jūs galite jausti dehidrataciją, sutrikimą ir nuovargį.

Pavojus – dauguma legalių narkotinių medžiagų yra išbandomos su gyvūnais, tačiau ekstazis bandomas su žmonėmis. Tyrimai parodė, kad reguliariai šiuos narkotikus savaitgaliais vartojantys asmenys savaitės viduryje patiria kelias dienas trunkančią sekinančią abstinenciją ir depresiją. Visas ilgalaikis poveikis gali išaiškėti tik po daugelio metų, tačiau kai kuriems vartotojams vėliau gali iškilti psichinių sveikatos sutrikimų pavojus. Mirtys nuo ekstazio yra retos, tačiau gali įvykti nuo šilumos smūgio, širdies ar astmos priepuolio.

Heroinas

Heroinas yra gaminamas iš morfijaus, vienos iš aguonų išgaunamų narkotinių medžiagų.

Jis naudojamas suleidžiant į veną arba rūkant. Pastarasis būdas vadinamas „drakono gaudymu“.

Poveikis – heroino injekcija sukelia susijaudinimą, po kurio jaučiama ramybė ir svajingumas. Jūs jaučiate šilumą, atsipalaidavimą ir snaudulį. Sumažėja skausmo pojūtis, agresija ir seksualinis potraukis.

Šalutinis poveikis – heroino ir kitų opiatų (tokių kaip morfijus ir metadonas) šalutinis poveikis pasireiškia vidurių užkietėjimu ir pasunkėjusiu kvėpavimu. Didžiausias pavojus vartojant heroiną yra perdozavimas ir injekcijos.

Pavojus – gatvėse parduodamo heroino sudėtyje dažnai būna kitų medžiagų, pvz., cukraus, miltų, talko miltelių ir kitų narkotinių medžiagų. Nors šios medžiagos atrodo nekenksmingos, suleistos jos gali labai pakenkti jūsų organizmui – gali susidaryti kraujotaka, abscesai ir gangrena. Per adatas plinta ŽIV, hepatitai B ir C. Reguliarus heroino naudojimas, ypač jei jis leidžiamas į venas, sukelia priklausomybę.

Metadonas yra naudojamas kaip pakaitalas gydant nuo priklausomybės heroinui. Tai yra žalios spalvos skystis, kurį reikia gerti kartą per dieną, siekiant numalšinti potraukį heroinui. Didžiausias pavojus naudojant metadoną yra mirtis nuo perdozavimo.

Kokainas

Kiti paplitę pavadinimai – koksas, sniegas.

Baltų miltelių pavidalo kokainas gaminamas iš Pietų Amerikoje augančio kokamedžio lapų. Dažniausiai naudojamas šniaukščiant miltelius per nosį. Krekas nėra kitos rūšies narkotikas, jis tik sukelia didesnę priklausomybę negu kokainas. Krekas dažniausiai rūkomas. Kartais kokainas švirkščiamas arba valgomas.

Poveikis – kokainas yra stiprus stimulatorius. Jis padidina budrumą ir energingumą, o taip pat sumažina alkį ir troškulį. Poveikis trunka iki 20 minučių. Rūkant kokainą poveikis būna trumpesnis, tačiau intensyvesnis.

Šalutinis poveikis – dėl stipraus kokaino poveikio vartotojai dažnai trokšta jo vis daugiau. Didelės dozės gali jus išsekinti, sukelti nerimą ir depresiją, o kartais ir agresiją.

Pavojus – kokaino šniaukštimas gali sukelti ilgalaikius nosies sutrikimus. Kokaino vartojimas gali pažeisti jūsų širdį ir plaučius, o didelės dozės gali sukelti mirtį nuo širdies smūgio ar kraujo trombozės. Kokaino vartojimas kartu su alkoholiu padidina širdies smūgio ir mirties pavojų. Kokaino valgymas gali pažeisti jūsų žarnyno audinius. Poveikiui pasibaigus prasidėjusi depresija gali sukelti norą nusižudyti. Vartojant kokainą ilgą laiką ar per dideliais kiekiais jaudinantys pojūčiai pasikeičia ir jaučiamas nerimas, kankina nemiga ir netenkama svorio. Kai kuriems žmonėms išsivysto paranojinė psichozė ir jie gali tapti agresyvūs. Stiprus kokaino, o ypač kreko poreikis gali sukelti norą nuolat vartoti narkotikus ir jūs prarasite narkotikų vartojimo kontrolę.

Amfetaminai

Kiti paplitę pavadinimai – spidas, amfas, raketa, džefas.

Amfetaminai yra stimuliuojančių medžiagų grupė, kurie anksčiau buvo skiriami suliesėjimui. Dažniausiai amfetaminai būna baltai pilkų miltelių pavidalo, parduodamų mažuose popieriaus vokeliuose. Dažniausiai jie ryjami, tačiau gali būti švirkščiami arba šniaukščiami. Kai kurios rūšys gali būti rūkomos.

Poveikis – priklauso nuo narkotikų naudojimo būdo. Nedidelė praryta dozė sukelia budrumo ir energijos pojūtį. Didesnės švirkščiamos ar rūkomos dozės suteikia malonumo antplūdį. Kai kurie per daug amfetaminų suvartoję asmenys tampa pernelyg aktyvūs ir kalbūs.

Šalutinis poveikis – kaip ir vartojant kitus narkotikus, pasibaigus poveikiui jūs patirsite abstinencijos sindromą. Didelės amfetaminų dozės gali sukelti paniką, paranoją ir haliucinacijas. Vartojant ilgą laiką gali išsivystyti „amfetamininė psichoze“ vadinama būseną, pasireiškianti šizofrenijos simptomais. Paranoja gali sukelti agresiją, jei galvosite, kad jums grasina arba jus persekioja.

Pavojus – amfetamininė psichoze gali tęstis ir nustojus vartoti narkotikus. Jei tapsite agresyvus, galite patekti į pavojingas situacijas. Pavojus leidžiantis į venas yra toks pats kaip ir kitų narkotikų, pavyzdžiui, heroino.

Lakios medžiagos

Kiti paplitę pavadinimai – klijų uostymas.

Lakioms medžiagoms priklauso daugumoje namų ūkių randami daiktai, tokie kaip klijai, dažų skiediklis, nagų lako nuėmiklis, benzinas ir aerozolio dezodorantai. Jie įkvėpiami per sudrėkintą skudurą, striukės rankovę ar tiesiai iš butelio. Aerozolis purškiamas tiesiai į burną. Piktnaudžiavimas lakiomis medžiagomis labiausiai paplitęs tarp paauglių. Daugumai tai tėra trumpalaikis susižavėjimas, tačiau gali sukelti problemų mokykloje ir namuose.

Poveikis – lakios medžiagos gali sukelti euforiją arba apsvaigimą, panašiai kaip alkoholis. Poveikis baigiasi po pusvalandžio. Galite atrodyti kaip girtas, neaiškiai kalbėti, svirduliuoti, juoktis, gali sumažėti jūsų kontrolė ir jausite mieguistumą.

Šalutinis poveikis – gali paveikti jūsų nuovoką ir jūs tapsite agresyvus. Taip pat dažnai sukelia vėmimą, haliucinacijas ir sąmonės aptemimą. Po vartojimo patiriamos pagirios su galvos skausmu ir pablogėjusia koncentracija.

Pavojus – mirtis nuo lakių medžiagų ištinka retai, tačiau gali įvykti dėl daugelio priežasčių, netgi naudojant pirmą kartą. Pavartojus lakių medžiagų iškyla didesnė tikimybė patekti į nelaimingus atsitikimus. Taip pat galite uždusti, jei preparatą purškite į plaučius, užspringti savo vėmalais ar preparatais, kuriuos naudojate medžiagų įkvėpimui. Dauguma lakių medžiagų taip pat sukelia širdies sutrikimus.

LSD

Kitaip vadinama rūgštimi, markutėmis.

LSD paprastai būna mažų tablečių (vadinamų „taškeliais“), nedidelių popieriaus ar kartono kvadratėlių pavidalo. Kortelės būna papuoštos įvairiais piešinėliais ar simboliais. Kortelę reikia praryti.

Poveikis – LSD yra haliucinogeninis narkotikas. Praėjus valandai po pavartojimo vartotojas pradeda „kelionę“, kurioje aplinka atrodo kitokia – spalvos, garsai ir daiktai atrodo neįprastai ir keistai. „Kelionės“ metu galite matyti vizijas ir girdėti balsus; atrodys, kad laikas slenka lėtai arba greitai. Poveikis gali tęstis apie 12 valandų.

Šalutinis poveikis – sunku numatyti, kokią „kelionę“ patirsite. Blogos „kelionės“ metu galite jausti baimę, jums atrodys, kad prarandate kontrolę, einate iš proto ar mirštate. Greičiausiai blogą „kelionę“ patirsite tada, kai prieš narkotiko vartojimą jausite nerimą ar kentėsite nuo depresijos.

Pavojus – bloga „kelionė“ kai kuriems žmonėms gali sukelti psichinę ligą. Geros kelionės taip pat gali būti pavojingos, pavyzdžiui, jei jūs tikėsite, kad galite skristi ar eiti vandeniu. Praėjus savaitei ar netgi keletui mėnesių po „kelionės“ jums gali iškilti prisiminimai, kurių metu jausitės lyg trumpam sugrįžę į „kelionę“. Šie sugrįžimai gali būti sekinantys.

„Stebuklingi grybai“ yra gamtoje augantys haliucinogeniniai grybai. Juos galima valgyti žalius arba virtus, arba su arbata. „Stebuklingų grybų“ poveikis panašus į švelnesnę ir trumpesnę LSD „kelionę“. Taip pat, kaip vartojant LSD, galite patirti blogas bauginančias „keliones“. Taip pat yra tikimybė, kad per klaidą suvalgysite nuodingus grybus, manydami, jog tai „stebuklingi grybai“.

Kiti narkotikai, siejami su šokiais ar naktiniais klubais

Eteriniai aliejai

Cheminiai pavadinimai yra amilo nitritas, butilo nitritas. Eteriniai aliejai yra skystos cheminės medžiagos, paprastai išpilstomos nedideliuose buteliukuose. Vartojami įkvepiant per nosį iš buteliuko.

Poveikis – eteriniai aliejai sukelia apie penkias minutes trunkančią euforiją. Jūsų kraujo spaudimas nukrenta, o širdis plaka greičiau. Galite jausti padidėjusį seksualinį potraukį ir sustiprėjusį muzikos ir šokių pojūtį.

Šalutinis poveikis – nuo šių narkotinių medžiagų gali pykinti ir svaigti galva, kartais netgi aptemti sąmonė.

Pavojai – Eteriniai aliejai yra ypatingai pavojingi nuo širdies ir kvėpavimo sutrikimų kenčiantiems asmenims. Prariję skystį galite apsinuodyti.

Ketaminas

Kiti paplitę pavadinimai – vitaminas K, ypatingas K, Kit–Kat.

Ketaminas yra stiprus raminantis vaistas ir anestetikas, naudojamas gyvūnams. Galima gerti kaip tabletę ar įtraukti į nosį miltelius. Sukelia haliucinacijas, agresyvų elgesį, sąmonės netekimą ir laikiną apakimą.

GHB

Cheminiai pavadinimai – natrio oksibatas arba gamahidroksibutiratas. Kiti paplitę pavadinimai – GBH, skystas ekstazis.

Nors žargoninėje kalboje šis narkotikas vadinamas skystu ekstaziu, iš tiesų GHB yra visiškai kitokia cheminė medžiaga nei ekstazis. Jų sukeliami poveikiai taip pat skiriasi. Tai yra anestezinis narkotikas, nuo kurio galite labai greitai prarasti nuovoką.

Faktai apie narkotikus

Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte
Health Service Executive

**TAI TAVO GYVENIMAS
NESUNAİKINK JO**

www.drugs.ie

Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte
Health Service Executive

**Papildomas šio lankstinuko kopijas
galite užsisakyti iš:**

- ***vietinės sveikatos priežiūros
institucijos.***
- ***HSE infoline 1850 24 1850***
- ***www.healthinfo.ie***

Spausdino: Health Service Executive

Spausdinimo data: 2008 m. sausis

Peržiūros data: 2010 m. sausis

Užsakymo kodas: HPM00053